

Bomhaj Bóh!

Cíllo 22.
2. junija.

Létnik 11.
1901.

Serbiske njeđželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Ssmolerjez knihicjizhečežni w Budyschinje a šu tam dostacž sa schtwórtstetu pshedplatu 40 np.

Sswjedžen ſwjateje Trojizy.

Jan. 3, 1—15.

Sswjate róčne časži nascheje kchescijaniskeje zirkwe šu šo sašo minyle. S džiwanjom a wutrobnym džakom hmy hlyscheli, schtož je trojenicžki Bóh, Wótz, Ssyn a hwyatih Duh ežini a pšehezo hyscze ežini, šo bychu jemu džeczi porodžene byle, jako roža na hwitaniu, šo njebhym shubjene byle, ale wěczne žiwjenje mèle. Sswjate Bože kralestwo je wěčežje ſaložene a kruče natwarjene; pshed naschimaj wožomaj ſteji w polnej rjanoseži a kražnoſeži; tež helske wrota njeđyrbia jo pshemóz. Se wschitkikh krajom ſemje pshinidu hromadu, kž ſu powolani a wišwoleni, ſo bychu ſbergarjemi byli w tutym ſbóžnym Božim kralestwie; pshinidu, ſo bychu dželomui byli bohatych kublow, kotrež Bóh ſwojim lubowarjam do klinu hyspa, pshinidu, ſo bychu ſwoj lóscit widželi a ſo roſtveřezili dla kražnoſeže a ſbóžnoſeže, kotrež je ſo Božim džecžom ſjewila, jako ve časž dopjeljeniy.

A ty, moj kchescijano? Njeje wérno, tež ty daloko ſtejo njeſtuńjeſch; tež ty ſi wježekosžu pſchitupiſch, ſo by pſchiwath byl do towarzista wſchech prawych a ſbóžnych. Wſchitke wulke ſkutki, kotrež je trojenicžki Bóh ežini k ſbožu a žohnowanju člowjekow, ſu ſo tež na tebi dolonjale Bohu k česceži a tebi ſbóžnemu měrej. „Wam je ſo dženža tón ſbóžnik narodžil, kotrež je Khrystuš tón Knjeg w Davitowym měſeče!“ to je luboſny hodoowym ſhwjedžen nam pſchipomjedal. A ty ſy hody džeržaž

ſ tym, ſo je ſo Khrystuš tež w tebi narodžil a ſchalt dobył, tak ſo bu ty pſchekražnijem do jeho ſnamjenja. Maſichih hrechow dla je Khrystuš podjaty a naſcheje prawdoſeże dla ſbudzeny. W mozy jeho wumrjecža a horjefacieža ſy ty ſwoje eželo kſchigowal ſi lóscitami a žadoſcemi a ſy ſi nim ſtayl, ſo by pytal to, iſtož je horjekach, hdžez je Khrystuš, kž ſedži k Božej pravizy. A na luboſnym ſhwjatownym ſhwjedženju je ſo ſhwjaty Duh tež tebi wopokaſal ſe ſwojej mozu a hylnoſežu, ſe ſwojim měrom a žiwjeniom, je wobydlenje w tebi ežini k tebje wobnowil w duchu twojeje myſtle, tak ſo možesch ſo džakowacž a ſpěvacž: Stare je ſo minylo, hſaj, wſchitko je ſo nowe ſežinilo! Dženža ſhwjecžiſh ſi zylkym kchescijanistwom ſhwjedžen ſwjateje Trojizy. To wulke, ſbóžne potajnstwo ſwjateje Trojizy njeſrožymis, ale ſwjateho wježela a ſprawnego džaka je dženža twoja wutroba połna; pſchetož trojenicžki Bóh je ſo tež tebi ſjewil ſe ſwojej luboſežu a mozu, wſchudžom ežini ſejhi a džiw w twojim žiwjenju; wón je tebje ſi noweho narodžil ſi wody a ſi Ducha, ſo ſy ſo w Khrystušu Jeſušu nowy člowjek ſežinil, kž pſched Bohom thodži w prawdoſeži a ſhwjatoſeži, a ſi hukubokosže twojeje wutroby pſchindže dženža tón khvalobny kherluſch: Čeſez budž Wótzej a Ssynzej a ſhwjatemu Duchej, kaž bylo je wot ipocžatka, netko a kózdy časž a wot wěcznoſeže do wěcznoſeže.

Shto ſmy my ſlabi, khudži člowjekojo, ſo ſmy dſtojini taſkeje luboſeže, taſkeje hnady? Shto ſmy ežinili,

so je ho wykozy khowalena Trojiza tež na naš tak wopokaſowaſa ſe zeſchami Bojskeje mozy a ſe ſtukami węczneho ſmilena? Shubjeni běchmy a ſarutliſi w hréchach, w ſmijertnej ſtykuſeſi a czertowſkim wotrocžtviſe; po- darmo woſta naſche prozowanje a ſtaranje wo pomoz, wo ſahojenje. Ale Boh je ho nad nami ſmilil; tak je naš lubował, ſo je ſwojego jenieckeho narodženeho Sſyna dał; wot njego poſklany ſjewi ho Sſyn we wotrocžlowym ſchtaleze na ſemi, wěrny wuečer a ſwiaty wyſkudji měſchnik, ſo by pytal a ſbózne czinił, ſchtož bě ſhubjene. Kaž je Mojsiaſ hada w puſcziſe powyschil, tak ſo Jeſuſ da na hſižu powyſtucz, ſo bychmu wſchitzy, liž do njego wěrja, węczne ſiwiſeſeſi měli. Deli ſo pał ujemozemym ſe ſwojego roſoma abo ſe ſwojeje mozy do Jeſom Khrysta, ſwojego Knieſa, wěrcz aniz k njemu pſchiueſi, móz ſwia- teho Dučha je w naſchej ſlaboſeſi mózna; wón naš ſa- ſtujuſe ſi ujewurjeſnjenym ſdychowanjom. W kupjeli nowego narodženja je wón nam jaſne ſwětlo prawych a ſbóznych czinjazeſe wěry ſaſwěcik; je ſwědezenjom wo Khrystuſu Jeſuſu, tým hſižowanym a powyſchenym Božim Sſynu, wón naš ſdzerži a poſhylnuje w tajkej wěrje ſtajnuſe a pſchezo, ſo bychmy hotowi byli k kraleſtwu Božemu.

Hlaj, to je wulka, bohata hnada trojenieckeho Boha, ſtraz je ho czi doſtała; to je ſbózne potajſtvo nowego narodženja ſi wody a ſi Dučha, ſtraz wot czela narodženym czlowiſkim džeczom pſchistup k ſbóznenmu njebjeſkemu kraleſtwu wotewri. Moj kſheſczijano, by woptał a wo- hlađał, tak je tón Knieſ dobroczinu? Sſy ty ſi nowego narodžen? Haj, je ho ſtało. Pſchetoz ty by na mieno trojenieckeho Boha kſheſczeny; ty by Bože džeczo, a Boh je twoj luby Wóceſez, ty by do Khrysta jaſhezepeny; wón je twoj ſbózniſ a wumózniſ; ſwiaty Dučh je bohacie ſa tebje wulaty pſches Jeſom Khrysta, naſcheho Knieſa, ſo by pſches teho ſameho hnadi prawy byli a herba węczneho ſiwiſeſi po tej nadziji. To je ſawěſeſe wěrno.

O, džecz, ſchtož maſch, ſo by czi ničto twoju krónu njewhaſ! Ty by ſi Bohom ſwiaſanym a doniž pola njego wostanjesch we wěrje a poſluſhnoſeſi, ujemozje tebje ničto ſi jeho ruki wutorhnyeſ. Boh je ſwój ſlub ſi tobu ežinił a ſkerje budža hory ſo hnucz a hórk ſo wrócieſz a tón ſlub mojego mera njebudže ſo wot tebje prieč hnucz, priaſi tón Knieſ, twoj ſmilny Boh. Schtož je Boh w ſwiatej kſheſczijaz do tebje plodžil, hlađaj ſo pilnje a ſhwéru, ſo by plody pſchinjeſlo k węcznemu ſiwiſeſi. Hdyž eželo požada pſcheſzivo Dučeſ, njedaj ſo wot ſleho pſche- winycz, ale pſchewiń ſle ſi dobrym. Sſyli pał ſwoje kraſne herbſtwo ſhubil pſches ſwoju winu, byli ujeradžene, ujepoſluſhne džeczo, wrócie ſo ſaſo, priaſi tón Knieſ, dha ſo ja nochzu na waſ ſhnewacz, dokeſ ſa ſhim ſmilny a nochzu węczneje hněw džecz. Ale poſnaſ jenož ſwoju ſtócz, ſo by ho pſcheſzivo temu Knieſej, ſwojemu Bohu pſchehréſchil. Njebjeſki Wóceſez cze ſaſo woſmje, won ſo nad tobu ſmilil, kaž Wóceſez nad džeczimi. Twoj Knieſ a ſbózniſ ſa tebje proſy a pſchikryje twoje pſchestupjenja ſe ſwojej ſwiatej krmu. ſswiaty Dučh ſteji tež k twojej ſlužbje hotowy a czini w tebi to, ſchtož je pſched Bohom ſpodbobne.

Kam jeń.

Puczowanje po Božim piſmije

abo

laſle myſle nadendzech, Boje ſłowo czitajo.

Podawa ſiweru czitać „Pomhaſ Boh-a”.

1. knihy Mojsiaſowe, 22. ſtar.

(Poſtraczowanje.)

A pſchihedſhi na miętno, wo kotrymž bě Boh jemu priaſi, twarjeſche tam Abraham woltat a poſloži drjewo na njón, bolescheſi jeho tež hóro, hdyž ſo na ſapazy woporny wohes dopomui, kotryž mějeſche eželo ſi jeho czela požrjeſz a ſtawy jeho ſyna do morweho popjela pſcheturorę. A wón ſwiaſa ſwojego ſyna Iſaaka, niž teho dla, ſo by ho wón traſch wobarał a ſpjezował, ſo by dybjal jeho wumozowacz, ale dokeſ ſi tajeſe waſchnie, ſo ho woprowajomne ſwierſata wutwiaſachu. A netko poſloži jeho na woltat, horje na drjewo, a wupiſhestrje ſwoju ruku, ſtraz běſche dotal ſyna je wiſcej luboſci wodžila a wiſce ſoloſeſe a ſtraci wot njego wotwobroczala, a wiſce nož, ſo by ſwojego ſyna ſarejał.

Woltat twarjeſche Abraham. Kózdy komjen, kotryž wón na drugi poſloži, bě tamjeni ežekti wot staroſcęw; ſobu ſa woponniſteſo ſa jeho ſyna mějeſche klužic; tola wón teho ſedžu nje- mějeſche, wón do teho njewoli, ſo ruka jemu woſprózni, wón twarjeſche date, doniž njebě woltat doſtratiſen.

Abraham wutwiaſa ſyna. Njedwieluju, ſo je nan, předy hacž je jeho wutwiaſat, kraſne ſłowa ſwojemu ſynej ręčaſ: wo Bożej kſau i wo ſtawaju morwych. Traſch je wón taſle ręčaſ: Boh je to ſaſa, a teho dla manoj jemu poſluſhacz; a dokeſ je wón wiſcehomózny, dha móže wón tež ſwój ſlub džerzeſ, byli ty tež hido wumirjeſ a na popjeſ ſo ſpalil.

Tež je wón bjes dwela Iſaaka w tutej ſwietbie roſwuzowaſ, a wěſeſe je wón tež jako Abraham wiſho derje ſapſhijal a kruče wěrili.

A ſlub je Iſaaka poſložil. Komu mam ſo bble džiwačz: temu, kotryž w bohabojoſci ruku na ſyna ſloži, abo temu, kotryž nana poſluſha hacž do ſameje ſmijereſe? ſswiate woſowwanje ſo tu ſtawa. Jedny poſběhuje ſo dale dyžli czlowiſka natura, drugi ma ſa hōſche dyžli ſmijereſ, byli ſo dyžli nanej ſpjezowaſ.

Abraham wiſce ſwojego ſyna ſarejacz. So je Abraham chył ſwojego ſyna podaſ ſa wopor, je najwjetſche je wiſceho, ſchtož je hdy ežlowieſ ſi doverci do Boha wukonjal. Kaž ani njebjeſka ani ſemja wiſchſeſeho ſiemjenja Božeje ſwiateje ſluſeſe njewiaſe, kſiba to, ſo je wón ſwojego jenieckeho narodženeho ſyna podaſ, ſo by ſo ſi tym ſwiet wujednał a wumohł, tak njewiaſa ani njebjeſka ani ſemja wiſchſeſeho ſiemjenja ežlowiſkeje wěry, ſo je Boh ſwiaty, wěrny a prawy, kſiba te, ſo je Abraham jenieckeho ſyna, na kotrymž wotpoſzowaſche Bože ſlubjenje, podaſ do ſmijereſ a ujeje ſo pſchi tym ani ſlubjenja wiſdal. ſeklowa: „Tat je Boh ſwiet ſluſeſe atd.“ wotſtanu drje, hacž do wiſceje węcznoſeſe ſmeja wiſce njebjeſha ſpodživanie nad nimi a budža ſo ſi nim modlicz, a hacž do wiſceje węcznoſeſe wotſtanu jenieczte a njehodža i ničim ſo pſchirunacz, a ničo ežlowiſte, ſaſeſzili tež by bylo, njehodži ſo tutej Božeje ſluſeſe runacz; ale najhōdnishe je wiſceho, ſchtož mózejſch mēcz ſa ežlowiſke prozowanje, ſo by ſo ežlowiſ ſwiatej Božeje ſluſeſe runal, ſo by we wěrje do Boha byli tak hōdm, jakto je ſo Boh w ſwiatej ſluſeſi wopokaſal, wulki a ſpodiſiwy, a hnady pſcheſzivo nam — najhōdnishe je wiſceho teho, ſchtož ežlowiſte ſtawimy inaja, je tuton ſlutt ſi wěry wutkonjam pſches- wotza wiſcej wěrjaſzich.

Tehdom — w najhōdnischem wokomiku, hdyž mějeſche ſo Iſaakej nož do ſchije ſatkęſ — ſawola na Abrahama Knieſowym jandzel ſi njebjeſ a džesche ſi wulkiem kſhatkom jeho mieno dwójzy, wolaſzy, ſo by hſeſe ſi ežakom jeho wupiſhestrjenej ruzi, wobarał: Abrahamje, Abrahamje! Wón na ſaſhylchany hloſ ſo wotwobrocziwſhi a ruku ſi nožom wot ſyna wotwobrocziwſhi wotmolwi: Tu ſym ja.

Wón džesche: Njepolož ſwoju ruku na hórla a uječin jemu ničio; pſchetoz netk ja wěm, ſo by ty Boha bojſch a ujeſky ſwojego jenieckeho ſyna pſchepuſhczik moje dla.

Spodžiwsie je, so tu, hdžek ho našcha stawišna na druhu stronu naškili, rosdžel mjes „Knjies“ a „Bóh“ jaſtupi. Hdžek dotal naščorowasche ho stajuje a jeničzy powšitkowne Bože mjeſto, něko pak jaſtupi ſa to žiwieſche mjeſto Knjies.

S tutym bě wopor, kaſliz bě Bóh jón chył, dokonjan; teho dla njemějeſche ſpýtowanje daloko poſtracjowanec. Abraham njebe ſawěſeje žwojegohe jeniceſteho hyna piſchepuſtečit Boha dla; wón bě wſchě boſoſeje a běženja, fotrež ho ſi tmy ſwiedu, ſo njeje žwojegohe hyna piſchepuſtečit, doſpoſte ſpičetral a dobyczeříz ſi nich wiſchol. W taſtich padach pak, fotrež maja člowiſte roſhjudzeſje po ſwobodnej woli jako ſwój pſchedmjeſet, je Bože wjedzenje po wěſtej měrcie wotwizne wot člowiſteho ſtutka; hakle potom, hdžek je ho člowiſki ſtuk podal, njeje Bože wjedzenje wjazý jeniceſte wibjenje do čaza, ale hotowe naſhovenje, a tole je wſchu a jeniceſte wažne w tutej naſchej ſtowisnje. Bóh ſnaje, wón ſhoni hakle je ſpýtowanja, ſo woſtanje člowiſte ſenu ſwěrny, doſekl je bjeſ ſpýtowanja ſwěra njeveſta. Teho dla njemějeſtajkim a podobnym rěčam Božim ſnapſtečeživieſ, ſo wón to hižo dopředka ſnaje; piſchetož wón ſnaje jenož tak daloko předy, jaſož wón dopředka ſnaje, ſak ho ſpýtowanje ſtoučki; a runje teho dla ma ſo ſpýtowanje a dobycwanje ſtawac̄, a hakle, hdžek ſtej wobej dokonjanej, ſpôſnawa Bóh poſluſhnoſeſ, wérnu a luboſeſ jaſo wopramdžitu.

(Poſtracjowanje.)

Nuſa wulka — pomož bliſka!

P o w e d a n c ē ſ o .

(Poſtracjowanje.)

10. Wjeſete.

Hdžek ſebi Handrij we wulki měſce džen a bôle piſchihnoſeſ a luboſeſ žwojegohe knjeſa dobu, běſche Kęczkeſ macz doma w ſtarym wobydleniu čiha a ſpolojna ſiwa. Wona běſche jaſo wotkhorila, wiſhak běſche ho Wotnajer deſe wo nju poſtaral. Tež jeſe woczi běſche ho deſe poředžilej, ſo běſche ſeleny ſlobuk, fotryž něhdž woczi kryjeſche, dawno hižo wotpoſožila. Zadyn džen ſo njeminy, ſo ujeby Wotnajer k Kęczkeſ maczerni na wopht piſchichol, a ſtajuje ho jemu porođi, ſo ho wona roſwjeſheli, hdžek by wón piſchichol. Krajneſtice dny pak běchu ſa nju te, hdžek jeſi liſtynoſcher liſt wot lubeho Handrija piſchinjeſy, a Handrija dyrbimy ſi tmy poſhwalič, ſo je ſa ſkýdy tydžen i naſmjeſtcha junſtreč maczerni domoſ piſak.

Tež dženža běſche tu liſtynoſcher poſyl, a Kęczkeſ macz čiſtasche, ſchtož běſche Handrij piſał. Běſche wſcha wjeſela, hdžek liſt čiſtasche, ſo ſapocza plafac̄. Duž wotewrichu ho durje, a w ſtarym wjetſtim roporku, ſi ſlobukom machajo a ſi wjeſeklym mjeſwozom jaſtupi Wotnajer. Kęczkeſ macz njebe ani ſtyschal, ani piſcheczel ſwidžala, doſekl běſcheſte ſi kribjetom k durjam.

„Dobry wjeſor mi tež, žónka!“ ſarečja ſtoučnja Wotnajer. „W dy da ſeje mi ſamylena, ſo ani nječyſcieſte ani njevidzieſte, ſchto ho we naſchej ſtwe ſtawau.“

Wuſhyschawſki preni ſyn ſnateho, wotreho a tola piſcheczelniweho hloža wobroži ho Kęczkeſ macz, poda lubemu člowiſteſte ſtufu a Handriju ſi, ſo by Wotnajer jón piſcheczial. Wuſhadowſki, ſo je Kęczkeſ macz plafola, bojeſte ſo, ſo je ſrudna powjeſeſ doſhla.

„Sa dwaj mi tola!“ ſawola naſtróžany. „Schto mi placzeſte, žónka? Handrij mi tola njeje hlupoſeſe ſworaſ?“

Khěſſe liſt piſcheczitawſki počeſteſte ſo jeho ſcherej woczi blyſcieſte.

„Sa dwaj mi tola!“ wyſtaſche, „to dha je mi kraſna powjeſeſ, Potoſkim na wopht Handrij piſchinjeſ. Nō, to dha je mi rjenje! A druhe měſto je w piſarni doſtal, a tyhož hrinuow wjazý, a Rybač a ſtary Ryzor ſtaj ſpolojom ſi nim. Schto by ſebi wjazý chył. Kęczaloj ſtaj jemu, ſo by domoſ dojel. Wuczowanſki pjenyes ſtaj jemu daſo! Nō, to dyrbju prejič ſchto by ſebi wjazý chył! Sa dwie njeđzeli piſcheczel? Haſ, jaſteſte! Wſchaf tu ham w liſcie piſa! Sa dwaj mi tola, to dha mi budže wjeſele a radoſeſ. Wjeſelu ſo, ſo piſchinjeſ, jaſo by byl moj hólz! Sa dwaj! ja dwaj! ja dwaj mi tola! ſak ho tola wſchón wjeſelu!“

Liſt w ruzy džerzo ſtaſaſte ſtary Wotnajer jako zybniem po jſtwe. Dohli čaſk ſo miny, hač ſo ſmerowa. Štoučnja ſhyms ſo na ſtol, ſamolvojeſte ſo, ſo je ho taſle wot wjeſeſte ſhrabnyeſ daſ a rěčeſte poſpochi wo ſwójim Handriju a wo dobrých wuſhadow, fotrež bě ſebi ſi piſnoſcu, ſwěru a njeſhablazej ſprawnoſeſtu dobył.

„Tón budže, kož hyn ſtajuje praſil, něhdž hotowy člowiſteſ“, měnjeſte. „Njeſtym ſo ſi nim myſlik, wón čjini mojemu pořečenju wſchu čeſteč. Nō, ja chył jemu tež pež ſaprylic, jeli ſo —. Sarafec bých jeho mohl, byli ſo mi ſi nim nimo fulilo. Njeſtym ſo jenož hiſteče bjeſteč abo tež dwanac̄e lét minje, lubicha ſona, potom wohladac̄e, ſi čjemu je ſi Handrijom doſtalo. Taſ, kaž je wón ſiwy, kaž ſtaj mi mojej ſtarej piſcheczelaj Rybač a Ryzor piſaloj, donjeſte ſebi kóžde létko tyhož abo tež piatnac̄e ſtow hrinuow na knižki. To maſch ſa dwanac̄e lét něhdže wóžomnac̄e tyhož — wopomneſe, ſona! — te wón derje naſhoji a taſ dobitke ſe ſwójim wulki piſcheczli ſaſhionem dale, hač jeho nan. Sa dwaj mi tola! ſak budža ludžo woeži roſdžecel, hdžek je ſebi Handrij jeniceſty ſe ſwójimi možami tolle dopomhat! Njeſe temu tol?“

„Saňeſte, wulſe wjeſele je mi Bóh, luby Knjies, ſi Handrijom ſwiedl“, ſarečja Kęczkeſ macz wſcha wjeſela. „Haſ, Bóh, lubemu Knjesej, kótryž je naſh knadije wodžil, kótryž je požegli, ſo ſimój Waſchu ſmilnu wutrobu, lubihi piſcheczel, nađeſtloj, Bóh, lubemu Knjesej, chył ſo ſtajuje a wjeſednie džakowac̄ ſa wſchu dobrotu, kótryž je na muje wiſhymal. Saňeſte, lubihi piſcheczel, nimam žanu proſtwnu a žane druhé piſchecze wjazy na ſemi, ihiba to, ſo bých ſhomila, ſajti woſhud je naſchego wboheho nana podeschol. Womyſlu ſebi na njebo, hyn wſcha ſrudna, a do wſchego wjeſela, fotrež je mi Bóh ſpožčil, wuron ſo ſyliſycká horeſte boſoſeje.“

Kęczkeſ macz mjeleſte. Do horeſtich myſlow ponurjena hlaſaſte na ſemju. Stary Wotnajer je piſcheczel hlaſaſte ſi hluſkum ſačueču na nju.

„Spokojeſe ho jenož, lubicha ſona,“ ſarečja wón. „Schto mohl praſil, ſo wam Bóh tole poſhlednje piſchecze njeđopjelni!“ Šeſte tak pobožna, ſo hebi ſtajuje myſlu, ſo ma waž Bóh bôle lubo dyžli druhich. Spokojeſe ho teho dla a měſce nadžiju, ſo najvjeſte ſe wjeſele hiſteče piſcheczli.“ Žo pak by Kęczkeſ macz na druhé myſle doſekl, ſtoučki wón nahle a poſtracjowanec hnydom ſi wjeſelym hložom: „Ssedžinoj tu a je čjina ſož w měſce. Hlojče, ſtoučko je ſo dawno hižo ſtoučko, a mi by ho chyto, ſo mohl Handrijow liſt hiſteče ras piſchecztač. Proſthu, ſaſhwečeſte tola ſwězu.“

(Poſtracjowanje.)

Wſchelake ſi bliſka a ſi dalota.

Šeſci džen ſwjaſtow popoldnju měſce ſe poſhwyczeſje evangeliſte ſe kapali w ſsmječkeſach. Wot koniſtorſtwa běſche tam piſchichol ſuſes wjichſchi koniſtorſialny radžicel Meuſel. Poſhwyczeſku rěč mějeſte ſuſes tajm zytkwinſki radžicel Koller ſi Budjichina. Prědowanje paſ džerzeſte ſi archidiakon ſi Munda ſi ſtamjenza, kótryž je tež preni byl, ſi je ho wo ſaloženje tuteje evangeliſte ſyrtviči prözowal. Doſekl pak zyrtvičzla ſriedža w ſſerbach ſteji, měſeſte knjeſ ſuſes kaplan ſenč ſi ſtamjenza ſrotku ſerbiſtu rěč. Doſhleſtina nadžija a piſchecze mnohich evangeliſtich, kóſiž tam bydla ſriedža mjes druhoněražym a kóſiž bydhu tam w ſenym čaſku do ſtowotnych ſupiel piſchichli, ſu ňětko ſi Božej hnadi dopjelujene.

— ſſerba ſreda ſkonferenza ſtromadži ſo na ſwicžentym dnu, ſriedju po ſwjaſtach, dopoldnju w 10 hodž. we winowej ſieži w Budjichinje. Piſchedhyda, knjeſ ſarač rycer ſakub, poſhedenje ſi nutneſe modlitwu wotewri. Žednaſte ſo w dlejschim roſréczenju wo nowym wudawtu naſcheye herbiſkeje biblij. Knježa duchowni ſu ſenliwe ſuſe biblij po tym piſcheczadali, ſchto mělo ſo piſhi nowym wudawku piſheměnič. ſo to poſtajena komiſija namjetu pruhuje a konfereンza ſama měſeſte wo tym roſhjudjeſ. ſi džakom ſpominac̄ ſo na wuſpěchne ſtoučnju naſchego ſtoučnjerja w ſyndze, knjeſ ſyrcetublerja ſchribarja. Wón je tež ſo wuſtupil, ſo ho agenda ſo Božej hlužby, hdžek ſo němſta ſi nowa wuda, tež w herbiſkej rěči ſi nowa čjic̄eſte. Knjeſ ſarač ſakuba roſpravieſte wo ſaloženje poſhyczenje ſtoučnje duchowneje konfereňzy, fotrež je ſo piſh ſrotku čaſku w ſtoučnje ſtoučnach měla. Konfereňza čje ſtoučných bratrow zygle ſu ňiži do lepſeheho ſtoučna a ſtowarſheneja piſchinjeſ. Tež naſcheye herbiſka konfereňza ſo ſi temu ſjednočenju piſchimkuje, jeho dobry ſamyl ſtoučnawſki. Konfereňze poſhedenje, fotrež piſhes dve hodženje traſeſte a fotrež ſriedžiſto běſche wuſtupování wo naſchey herbiſkej biblij, ſtoučki ſo ſi nutneſe modlitwu knjeſa měſto piſchedhyda ſarača Mróſala-Budeſčanſkeho. Piſhi hoteſinje konfereňza hnutu džak wuprati ſwójemu knjeſej piſchedhydze ſwobi hnuthy

džak sa jeho žive wobženje konferenzu kaž tež sa jeho woporniuw luboſež, i kotrejž sa najchu konferenzu ſkutkuje.

W poſedzenju konferenzu pschijsamku ho hlowna ſchromadžiſna lutherſkeho knihovneho towarzſtwia, w kotrejž ho najprjedy lětne ſlicžbowanie poda, kotrejž wo rjantym ſpěchowanju naſcheho towarzſtwia kvedeſie. W tym lēce wuda ho nowa kniha wot kniſea diakona Domaſki a kniſea fararia Sarjenſka pviſana. Kniha budže pređovanja wo ſhwatymaj ſakramentomaj wobhahac̄.

— Tęczi ſwiaty džen ſwiatkov mějſeſte Maledanſka naſtuwania a wupožeſtnja ſwoju lētichu hlownu ſchromadžiſnu. Towarzſtwu je ho lēto a bōle rošmnožilo a ma w tu thwilu runje 100 hoſtawow. Szobuſtawom mějſeſte ho ſažo 5 % dividendy pſchipiſac̄. Woſhelsje ſwickeſlaze běſeſe to ſdželenje, ſo ſchulſte džeczi pluje pſches naſtuwanku marci ſebi pjenes ſa pſchipiſod luſtua. Naſtuwanku marci ho w ſchulach w Delnjej Horzy, w Maſlejchach, w Budyschinku a w Porčizach pſchedewaju.

— Kaž klyſchinu, chze ho kniſe tajm zyklwinſki radžicel Keller na Michala na wotpočink podač.

Mróčzalci ſimjenja.

Olaj, mróčzeli čahnu pod njebeſzam,
A pſchi ſwojim čahu ho pſheměnjanſchi,
Hoſzeliſtli pſches blyſteřatu módrinu du,
Pat hrožo, pat luboſnje pſchipiſadžeu.

Pſchi ranijich ſerjach ſu róžowate,
Pſchi wjeczorňach i purpurom poſkocžane,
Pat ſežhuja blónzo, pat vředy joh' du,
Pat Božeho mějſeſka pſchipiſhataju.

Pat čerja je wětry, pat ſjednoča ho,
Pat natwarju hrožiſčežo himanjone,
Pat jéžda tu ſchumjo pſches wobhaherny fraj,
Pat bydleshežo blyſkam ſu abo tež raj.

A ſhvěcji tež njebočim luboſnijcho,
Da mróčzalci nad nim wſchal poſazu ho.
Haj, i ředka ſem pſchipiſadža džen abo nôz,
So njeboči bjesmročzne b'dze ſarostarz móz.

Tak w ſimjenju naſchim na ſbožovny cžah
Wichéh družinow mróčzalci wobbadža naſ.
Haj, podobne mróčzalci wſchelake ſu
Wot podnjebla naſchob' niz k wotſtronjenju.

Tu wohroža ſežejazet mlodoſeži dny,
Tež pſhcežahnmu mužſtwa čer njevenidriwy
A traſcha tych ſhédžiwozow, — traſchtiwi ſmy,
So jaſniſchob' njebla ſaſ' dočzakamy.

A wſchitke, haj, wſchitke ſaſ' nimo naž du
A ſtejo na njeboči nam njevoſtanu.
Schto móža nam ſchložec̄ wot dalokoſeže,
Hdyž njeboči nam ſměje ho ſbožovniſche?

Gusta Hatoč.

Khartyladženje.

A khartyladžetzy, kotrejž ho w Barlinſkich nowinach ſa „hlownu wěſchčeſtu“ wudawasche, pſchipiſe mějſeſanski miſionar, ſo by ho ſ njei diſchepaſtneſi roſteřoval. Wona praji, ſo je wěſchčeſenie dokladuje naſvukla a duž tež wſchitko, ſchtož i khartow hdyž, wo- prandje pſchipiſechi. Wona móža i khartow mlodym ludžom wo pſchipiſodnym mandželskim, mandželskim wo džeržoch, wo ſbožu a njebožu ſjewicz, tež móža róžu žahnovacie. Potom powjedasche wo 7. knihach Mójsiowych a wſchelake taſke ſtróſne wěžti a ſo mějſeſansko miſionara wopraſcha, hac̄ wón to njeveti. Tón wotmoſti: „Ja ſamo wětry, ſo je wopraſdžit cžert a ſo je hſchče druhich čertowſtich wězow, hac̄ wy powjedac̄e — nětko pat ho waſ ſraſham: Wěrcze wy tež zhe wěſeſe, ſo je Boh?“ Taſo wona to wobkruſi, praji jej mějſeſanski miſionar, ſchtož 5. Mójs. 18, 10—12 pviſane ſteji: „So njebužde mjes tobi na- malany ani wěſeſe ani zeſhov-wužožet, ani ſiž ho morwych praſcha;

pſchetož ſchtož to čini, je temu kniſej hroſnoč.“ „Wěrcze wy,“ wón dale powjedasche, „ſo ſeje tež wy ſ wachim činjenjom temu kniſej hroſnoč.“ Ma to ta žona wſcha džinva ſakhadžieſe. Hdyž běſeſe ho hněw ſuſk lehny, móžeſe miſionar dale i njei frueſe rěčeſe. Šso wſpokaſa, ſo běſeſe wona ſe mſchi hrožila a ſwoje zyklwinſke pſchipiſuſhnoče dopjelnjaka. „Kaž ho ſ khartyladženjom ſnječe?“ ſo miſionar wopraſcha. Wona praji, ſo je 64 lēt itara, ſo wjazu dželac̄ njeboče, ſo ſebi wſchody hleb ſ khartyladženjom jaſluža. Wona pſchitají: „Wy ſebi ani nje- pomyſlieſe, taſ ſo ſebi roſtěrjene je khartyladženje w Barlinje, to žadny dom njeje, hdyž ho khartyladženje ſo ſebi njeboča.“

To běſeſe wěrcze pſchehnate, ale khartyladženje je tola taſ roſtěrjene, ſo ho pſched nětorejmi mějſazami w jenei Barlinſkej nowinje 49 khartyladžetow ludžom poſtežowatſe. Nětko drje je ho taſke ſjawné poſtežowanie wot poliſije ſakofalo, ale bjeſbózne činjenje ſo i tym tola njevoſtronu. Kaž wjese jich je, kotrejž tym žonam pjenesy noscha. Niz jenož w Barlinje, ale tež druhdze ſo taſ pſchitají Božej woli čini.

Wiele wſchak jich njeveč, ſo je tón, ſiž to čini, temu kniſej hroſnoč. Duž je pſchipiſuſhnoč tych, ſiž ho Boža boja a Boža ſkovo čeſeža, wolu ſwiateho Boža ſjewicž. Schto pomha ſe mſchi a ſpovjedži hrožic̄, ale niz živý byc̄ po Božim ſkowje a woli, niz živý byc̄ we wěrje do wſchomózneho o žmilneho Boža? Njeje to njevera, hdyž ſebi ſchtož ſ khartyladženjom wjehedny hleb jaſluža, ho bojo, ſo jón herak ujeſtoſtanje? Boh nětoto ujevoſuſheži, ſiž ho na njeboči ſpudheža a po jeho puežach hroži. Hdyž wěra — wutrobné dowerjenje k Bohu — po- brachuje, tam ſaczeňuje njevera a ſ tym pſchipiſera. Pſchipiſera je ſebi myſlieſe i khartyladženje pſchipiſowadž a ſebi pſchipi- pſwadž dace. Schtož wſchak ho Bohu ſ dowerjenjom ujeſpodda a ſemu ujeđa ſwojemu kniſej byc̄, tón je na puežu ho čertej podač a ſemu na ſobu ſnejez dace.

Hdyž tole, ſchtož ho jón w khartyladženju pſiche, khartyladžetka čita, ju proſchu: Woſtup wot twojeho hrečha; pſchetož ſchtož to čini, je temu kniſej hroſnoč. Je-li mjes čjatariemi ſchtož, ſiž je ſebi khartyladžet dace abo je ſpystowaný ſebi to hſchče čjemic̄ dace, ticho proſchu: Woſtup wot tajeho hrečha, pſchetož ſchtož to čini, je temu kniſej hroſnoč.

Derje wěſeſe je, ſo we wulfim Barlinje mějſeſanski miſion- ſtu tež hreč khartyladženja, hreč pſhcežiwo 2. kaſni ſhoſta a tych, kotrejž tak hrečha, proky, ho wobročiſe. Ale ſoždy wěrjazn a bohabojaſm ſchecžijan w mějſeſe dyrbjal mějſeſanski miſionar, a ſoždy wěrjazn a bohabojaſm ſchecžijan na ſkach dyrbjal wjeheny miſionar byc̄. Škdy, ſiž móže, tych ſobu pomha, ſo by ho Boža wola, ſaſlaž ſo w jeho ſaſnach ſjewi, pójnata byla — ſo člowykojo ſwoje hreči ſpucžiwo Božej woli pónoja a ſo hrečniſy hroži wueſek ptyaja ſo naſhemu kniſej Deſuſej ſchrif- ſteſi, kotrejž krej wodac̄ hrečhou a kotrejž duch móž dava- ſte hdyž, dobre pat lubowac̄ a čjinieſ.

Gudanežka.

Kral jón do ſaka ſej tyka, ale proſhet wot ho hnyka.

[rahlgař: wñg ſaučogz]

Hdyž ju widžiſh, njevidžiſh nimale ničo.

[vliuř: vnuž]

Schto ženje žaných wloſow mólo njeje a ma hižo wot naroda pléh?

[vpr vauſpřiř: 'ojnzoř]

Schto pſchi harje ſpi a wotuži hnydom, hdyž je tež ſropota ſonž?

[zhuřeř]

Bubujech ju w ſahrodje, ſidžiſh pat ju na čeſele, Hanyčka praji mi, ſchto to je?

[Býzavka po pravom jědoſta, Rjemaſko pjenježkov ſwicžaha.]

[vavbiř]

Orhó! ai vlgři vatoſuřař! [vlgřig]

Daliſhe dobrowolne dary ja wbohe armeniſle ſhyroth:

S Buſkežanskeje wohady pſches kniſea ſararia ſebizu:
N. N. [2 hr.]

W mjenje wbohich ſhyrotow praji wutrobný džak

[Gólež, redaktor.]